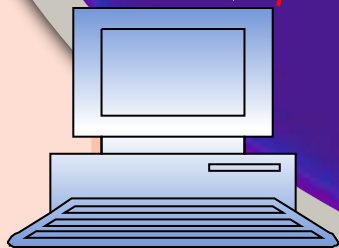
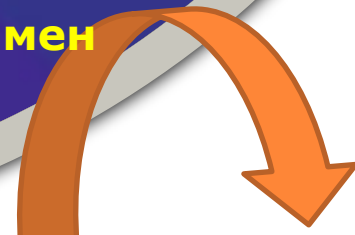

**Ойлау қабілетінің
көпнұсқалылығы**

**XXI ғасыр
көшбасшысы**

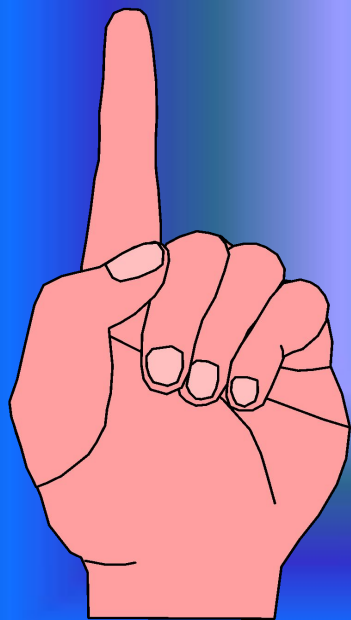

**Дайындаған: Тилеуберди Айжан
№1 Алға мектеп-бақшаның қазақ тілі мен
әдебиет пәнінің мұғалімі**

1-тур

«Байге»

Өздерің оқыған бір жұмбақ төрт сөзден құралған. Оның біріншісі – сарай сөзінің синонимі, екіншісі – астында сөзінің антонимі, үшіншісі – ірі сөзінің антонимі, төртіншісі – тау жынысты қатты заттың аты

**Өз халқының тарихын
ұмытқан
адамдарды кім деп атайды?**

Бота мен қозы ұқсас па?

Диқаншылық туралы ғылым?

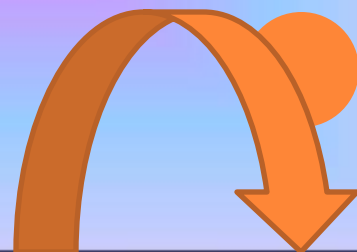
**Күнделікті сөйлеуге
қолданатын сөздерді қалай
атаймыз?**

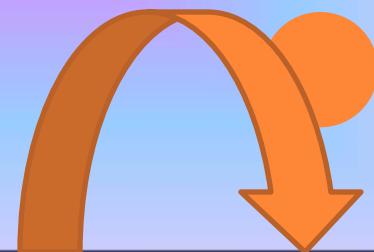
**Махамбет Өтемісұлы қай
жерде дүниеге келген?**

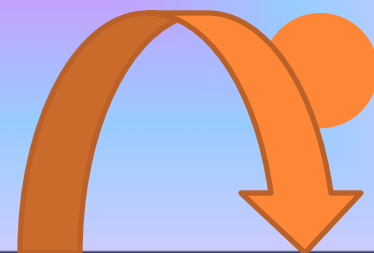
**Сан есім мен сын есімнен
құралған шылау – шылаудың қай
түрі**

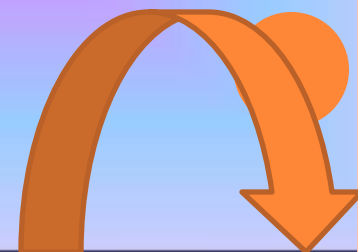
**Түйеге жұрнақ жалғанса
кім болады?**

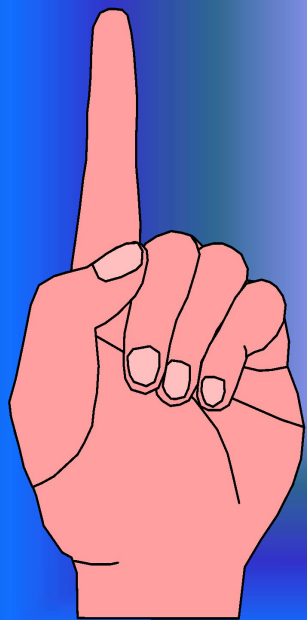
**Жұрнақсызда жұрнақ
бар ма?**

**“Шалға” қарағанда “балада”
не көп?**

2-түр
"Жорға"

1. Сөздердің байланысу тәсілдерін ата
2. Зат есім сөйлемде қандай қызмет атқарып тұр?
Тәрбие тілден басталады. Біз бейбіт еңбек сүйетін елміз.
3. Үндестігіне бағынбайтын қосымшаларды ата
4. Анықтауыштық қатынастағы сөз тіркестері қалай жасалады? Мысал келтір.
5. Сөйлемдегі бастауыштың құрамын анықта.
Кеншілер сарайы адамға лық толы.
6. Есімді сөз тіркесі дегеніміз не? Мысал келтір
Сөз тіркесі, тұрақты тіркес, күрделі сөздердің бір-бірінен айырмашылығы
7. Қазақ тілінде: дара, күрделі және үйірлі болып не бөлінеді?
8. Есімдік мағынасына қарай неше түрге бөлінеді?
9. “маңдай алды” деген тұрақты тіркестің мағынасы
10. Омонимдер мен көп мағыналы сөздердің ұқсастықтары мен айырмашылықтары

1. **Буынның түрлерін атап, құрамында осы түрлері кездесетін мысал келтір**
2. **Дыбыс үндестігі дегеніміз не. Дыбыс үндестігі нешеге бөлінеді?**
3. **Қатаң дауыссыздар саны нешеу, оларды ата**
4. **Етістіктің ерекше түрлерін ата.**
5. **Пунктуация дегеніміз не?**
6. **Етіс дегеніміз не? Етістің түрлері, жасалу жолы қандай?**
7. **Етістіктің шқтары туралы не білесің?**
8. **Еліктеуіш сөздер мағынасына қарай нешеге бөлінеді? Мысалдармен дәлелде.**
9. **Сөздердің байланысуының неше түрлері бар? Олар қалай байланысады?**
10. **Сөйлем айтылу мақсатына қарай нешеге бөлінеді?**

1. **Кім? Не? қандай сөйлем мүшесінің сұрақтары?**
2. **Мақсат пысықтауыш қалай жасалады? Мысалмен дәлелдеп айт.**
3. **Салт етістік дегеніміз не? Мысал келтір.**
4. **Есімдерден туынды етістік жасайтын қандай жұрнақтар бар?**
5. **Күрделі сөздердің түрлерін ата**
6. **Ортақ тәуелдену дегеніміз не, оңаша тәуелдену дегеніміз не?**
7. **Сын есімнің неше шырайы бар? Мысал келтір**
8. **Жинақтық сан есім қалай жасалады?**
9. **Үйдегі бес-алты малымыз жоғалып кетті.
Сөйлемде сан есім қандай сөйлем мүшесінің қызметін атқарып тұр.**
10. **Көсемшенің жұрнақтарын ата**

1. *Ұяң дауыссыздарды ата.*
2. *“Қызыл сирақ” тіркесінің мағынасы*
3. *Ілгерінді ықпал дегеніміз не? Біріккен сөздегі ілгерінді ықпалға мысал келтір.*
4. *Жақты, жақсыз сөйлемнің жасалуын мысал келтіре отырып айт.*
5. *Демеулік шылауларды ата.*
6. *Қазақ тілінде неше септік бар?*
7. *Есімшенің жұрақтарын ата*
8. *Оқшау сөздердің түрлерін ата*
9. *Салалас құрмалас сөйлемнің түрлерін ата*
10. *Себеп-салдар салалас құрмалас сөйлемге мысал келтір.*

1. *Дауысты дыбыстар ненің қатысына қарай жуан, жіңішке болып бөлінеді?*
2. *Сабақтас құрмалас сөйлемнің түрлерін ата*
3. *Қалау рай қалай жасалады?*
4. *Болжалды келер шақтың жұрнақтарын ата.*
5. *Реттік сан есімге мысал келтір.*
6. *Сапалық және қатыстық сын есімдер дегеніміз қандай сын есімдер?*
7. *Сөз тудырушы жұрнақ жалғау арқылы етістіктен сын есімдер жаса*
8. *“Сөзі түйеден түскендей” тұрақты тіркесінің мағынасы*
9. *Эвфемизм дегеніміз не? Мысалдар келтір.*
10. *Архаизм мен историзмнің айырмашылығы*

1. *Кейінді ықпал дегеніміз не?*
2. *Аралас құрмалас сөйлемге мысалдар келтір*
3. *“Ботагөз” романының авторы кім?*
4. *Тасымалдауға болмайтын жағдайлар*
5. *Қандай буындарға екпін түспейді?*
6. *Лексиканың этимология саласы нені зерттейді?*
7. *Қайталама қос сөздердің жасалуы*
8. *Жай септеу мен тәуелі септеуге мысалдар тауып, септе*
9. *Белгісіздік есімдіктерін ата*
10. *Олардың балалары осында. Сөйлемдегі есімдік қандай сөйлем мүшесінің қызметін атқарып тұр?*

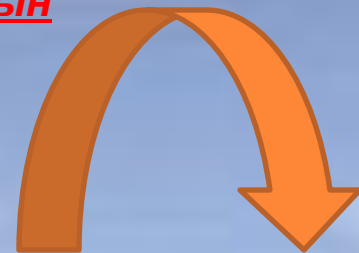

3-тур

**"Ғажайып
алаң»**

Мәңгі бақи есте
қалар.
Ғажайып бір кеш
болсын.
Білімдірек шәкірт
озар.
Қиынрақ сұрақ
болсын

Ой анықтау

**Ой зерделеу.
Бұл – Қай шығармадан?**

**Ой жинақтау
Бұл қай кейіпкер**

**Ой іздену.
“Тұлғаны танысың ба?”**

*“Автобиографиялық әңгіме”
авторы.*

Мүсінші бала Мысық кімнің досы?

*Тайбурыл – қай батырдың
тұлпары?*

*“Өтеген батыр” дастанының
авторы*

Кибер – қай шығарма кейіпкері?

Қорыққанға не көрінеді?

*Жерұйықты іздеген аңыз
кейіпкері.*

Еламан – қай шығарма кейіпкері?

*Кейкуат – қай жырдың
кейіпкері?*

“Қара бұлт” кімнің өлеңі?

Ашу не? Ақыл не?

Қазақтың тұңғыш педагогы.

Қобыландының сүйген жары.
“Даудың басы – Дайрабайдың көк
сиыры” әңгімесінің авторы
“Жапон балладасын” жазған кім?
“Мен жастарға сенемін” өлеңінің
авторы
“Шығамын тірі болсам адам
болып” өлеңінің авторы.
“Қан мен тер” романының
авторы.

**... Жаулық пен қатер
құшағына қаусырмалап
қысып келе жатқандай
көрінеді. Көп ойлануға
уақыт қалған жоқ,
жалғыз үміті: не Талғар
өткел беріп құтқарады,
не өзі жұтып құтқарады
– әйтеуір дұшпанға жоқ.**

**... Дәл осындай
Байшынар біздің
Мыңбұлақтың Шоқыбас
сайының өңірінде де
бар. Мыңбұлақ
Бостандық емес, әрине.
Табиғаты да қаталдау.
Шынар жарықтық сонда
да өскен.**

**Қалыңдығын бір түнде
алып қашпақшы
болған, жүйрік аты мен
тайыншадай ірі итімен
ауылды қасқыр
атаулыдан құтқарып
отырған.**

**Өзі мерген, өзі
құсбегі, үнемі
қанжығасы қанды
бола тұра үйіне
қоржынын толтырып
әкелмейді,
қолындағысын
жұртқа үйлестіріп
береді**

**Үйінде мәз
төсеніші жоқ , өзі
кісіге үйір,
жолдасқа жанын
қиятын, бар асыл
бұйымы – үкілі
сары домбырасы**

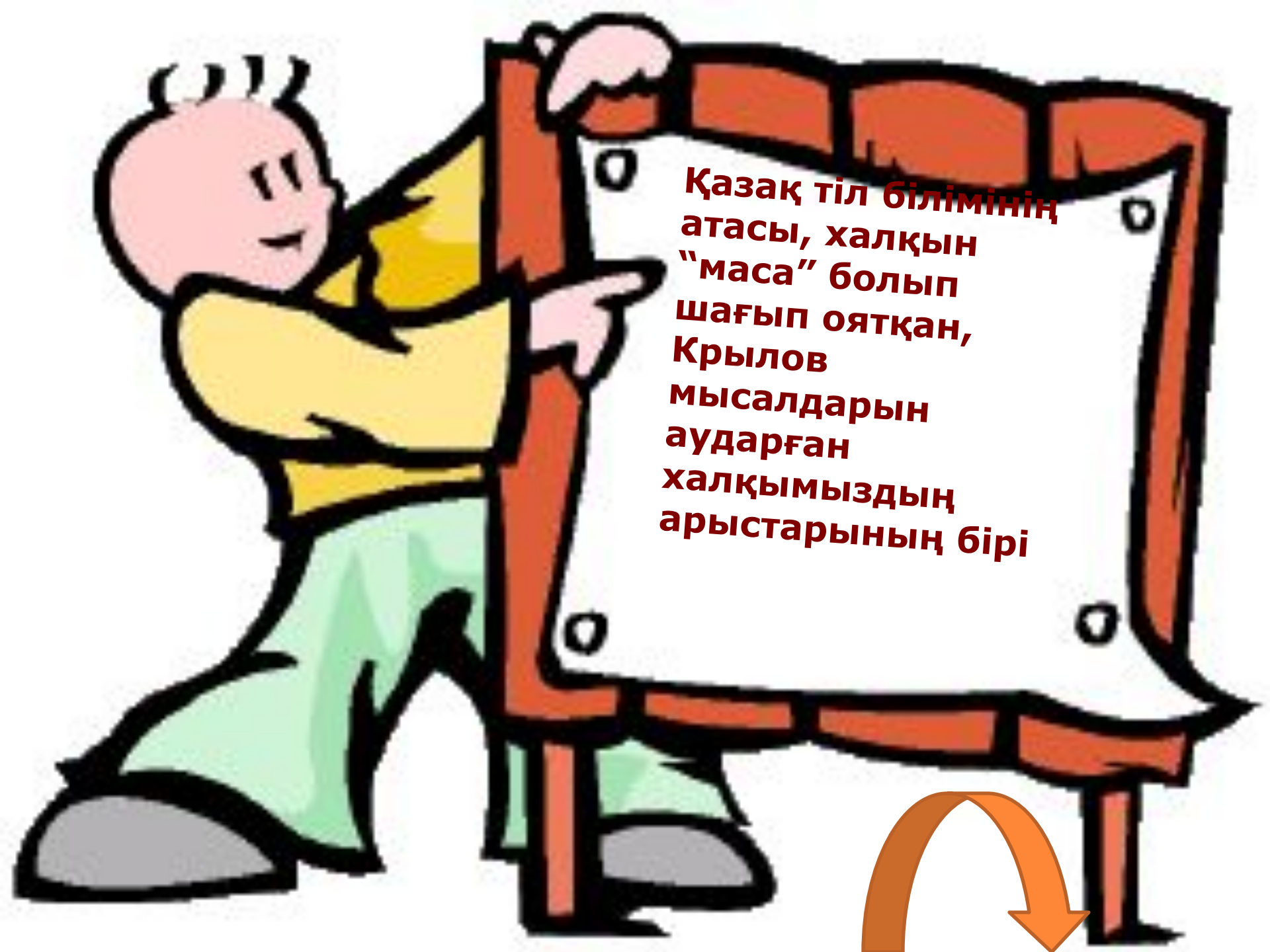
Құдық қазуды кәсіп
еткен, нағыз
еңбекқор, ерен
еңбегімен елдің
шөлін қандырып
жүрген.

**Ұлы Абайдың үздік
шәкірттерінің бірі,
үлкен ақын,
Пушкиннің
“Дубровский”
повесін поэма етіп
қазақшаға
аударған.**

**Халықаралық
тақырыпқа
бірінші болып
қалам тартқан
халқымыздың
сөз зергері**

**Қазақ тіл білімінің
атасы, халқын
“маса” болып
шағып оятқан,
Крылов
мысалдарын
аударған
халқымыздың
арыстарының бірі**

4-тур
«Полиглот»

Пікір-талас

